

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/116/2019
Identifikačné číslo spisu: 7017200056
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7017200056.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Adamcovej a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Violy Takáčovej, PhD., v právnej veci žalobkyne: R. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. XX, J., adresa na doručovanie: N. W. X, J., zast. Mgr. Stanislavom Hejnom, bytom O. X, J., proti žalovanej: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej č. 58756-2/2016-BA zo dňa 31.10.2016, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 10Sa/4/2017-74 zo dňa 24.06.2019, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č.k. 10Sa/4/2017-74 zo dňa 24. júna 2019 z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky žalobkyni nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.
Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej v texte rozhodnutia len „krajský súd“ alebo „správny súd“) právoplatným rozsudkom č.k. 10Sa/4/2017-74 zo dňa 24.06.2019 postupom podľa § 191 ods. 1 písm. g) zákona č. 162/2015 Z.z. Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) zrušil rozhodnutie žalovanej zo dňa 31.10.2016, č. 58756-2/2016-BA (ďalej len „rozhodnutie žalovanej“), ako aj rozhodnutie Sociálnej poisťovne, pobočka Košice zo dňa 20.06.2016, č. XXXXX-XX/XXXX-KE (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Predmetným rozhodnutím vo veci odvolania žalobkyne proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaná zmenila výrok rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice tak, že vypustila slová „§ 194 ods. 1 písm. a)“ a za slová „§ 194 ods. 4“ vložila slová „a § 99“, a v ostatnom odvolanie žalobkyne zamietla a potvrdila prvostupňové rozhodnutie, ktorým Sociálna poisťovňa, pobočka Košice podľa § 194 ods. 1 písm. a) a § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák. č. 461/2003 Z.z.“)

zastavila konanie vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia žalobkyne v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 30.09.2008.

2. V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že z obsahu administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že žalobkyňa utrpela úraz dňa 30.09.2008 u zamestnávateľa Špeciálna základná škola so sídlom Rovníková 11, Košice. V súvislosti s týmto úrazom si žiadosťou uplatnila nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, ktorej prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 12.11.2012, č. 1088-27/2012-KEM, nevyhovel, čo potvrdila aj žalovaná rozhodnutím zo dňa 18.04.2013, č. 16401-4/2013-BA. Následne Krajský súd v Košiciach na základe žaloby žalobkyne v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/164/2013 rozsudkom zo dňa 15.01.2015 zrušil predmetné rozhodnutie žalovanej, ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Ako dôvod uviedol, že pri rozhodovaní žalovanej „nastal výrazný rozpor medzi hodnotením sťaženia spoločenského uplatnenia v posudku posudzujúcej lekárky psychiatricky a v posudku posudkovej lekárky sociálnej poisťovne, keďže tá na základe stanovenej diagnózy, pre ktorú je príslušné bodové rozpätie od 130 - 780 bodov, nepriznala žalobkyňu ani dolnú hranicu 130 bodov, ale sťaženie spoločenského uplatnenia hodnotila počtom bodov 0, čím žalobkyňu nevznikol žiaden nárok na náhradu. Posudzujúca lekárka psychiatricka hodnotila sťaženia počtom bodov 400. Stanovenie diagnózy síce nie je rozporné, keďže sa obidva posudky zhodujú v určení diagnózy, ktorou je vážna duševná porucha po iných poraneniach, okrem poranenia hlavy - položka 254 prílohy č. 1 (časť II. a IV.). Súd je toho názoru, že žalovaná mala opätovne posúdiť nárok žalobkyne o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu po vyžiadaní si aktuálnych psychiatrických nálezov, alternatívne v konaní ustanoviť znalca ako nezávislého odborníka, keďže tu nastal výrazný rozpor v bodovom ohodnotení. Príloha č. 1 k zák. č. 437/2004 Z. z. stanovuje v tomto prípade rozpätie od 130 - 780 bodov, pričom sociálna poisťovňa priznala počet bodov 0, čo je mimo zákonom stanoveného rozpätia.“ Na základe týchto skutočností krajský súd pri preskúmaní týchto rozhodnutí dospel k záveru, že zistenie skutkového stavu žalovanou bolo nedostačujúce pre posúdenie veci, a preto označené rozhodnutia zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie pre účely prehodnotenia bodového ohodnotenia alternatívne vykonania znaleckého dokazovania v predmetnej veci a odstránenia spornosti.

3. Na základe záverov rozsudku krajského súdu sp. zn. 6S/164/2013 Sociálna poisťovňa, pobočka Košice (ďalej len „prvostupňový správny orgán“) listom zo dňa 30.04.2015 požiadala A. K. X. A., N., F., znalecká organizácia psychiatrická, spol. s r. o. o vypracovanie znaleckého posudku. Z obsahu administratívneho spisu žalovanej krajský súd zistil, že znalec viackrát vyzýval žalobkyňu, aby sa zúčastnila osobného vyšetrenia jej zdravotného stavu za účelom vypracovania znaleckého posudku, žalobkyňa však na výzvy znalca nereagovala, na základe čoho bola prvostupňovému správne mu orgánu znalcom vrátená spisová dokumentácia s odôvodnením zo strany znalca, že znalecký posudok v predmetnej veci nemôže vypracovať, pretože žalobkyňa „sa opakovane nedostavila na žiadne vyšetrenie, ani nezačala so znalcom komunikovať, preto ju nebolo možné psychiatricky vyšetriť.“ Prvostupňový správny orgán preto listom zo dňa 14.09.2015 opätovne požiadal o vypracovanie znaleckého posudku bez osobného vyšetrenia zdravotného stavu žalobkyne, a to na základe zdravotnej dokumentácie vyžiadanej od jej ošetrojúcej lekárky K. J.. Tento posudok však nebolo možné vyhotoviť z dôvodu, že zdravotná dokumentácia žalobkyne podľa znalca obsahovala „odborné a formálne chyby, ktoré znižujú dôveryhodnosť vedenej dokumentácie tak, že na jej základe nie je možné objektívne posúdiť zdravotný stav R. H.“ Následne bola žalobkyňa predvolaná na ústne pojednávanie plánované na deň 01.04.2016 za účelom posúdenia jej zdravotného stavu znalcom, pričom žalobkyňa bola poučená, aby v prípade, ak sa ústneho pojednávania nemôže zúčastniť, túto skutočnosť bezodkladne oznámila, pričom, ak vzhľadom na svoj zdravotný stav nie je schopná dostaviť sa na predmetné pojednávanie, aby svoj zdravotný stav preukázala potvrdením ošetrojúcej lekárky na predvolaní. Zároveň bola žalobkyňa upozornená, že ak sa ústneho pojednávania nezúčastní, prvostupňový správny orgán bude postupovať podľa § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. a konanie o uplatnenej úrazovej dávke zastaví. Z obsahu vyjadrenia žalovanej, ako aj obsahu administratívneho spisu krajský súd zistil, že napriek skutočnosti, že žalobkyňu predmetné predvolanie doručené nebolo, na predvolanie reagoval syn žalobkyne formou e-mailu zo dňa 29.03.2016, ktorým sa informoval u posudkovej lekárky, kedy bude zdravotný stav žalobkyne posúdený a e-mailom zo dňa 30.03.2016 ospravedlnil neúčast žalobkyne na ústnom pojednávaní nariadenom na deň

01.04.2016 zo zdravotných dôvodov. Žalobkyňa potvrdila aj tú skutočnosť, že v tejto súvislosti posudková lekárka pobočky e-mailom zo dňa 30.03.2016 ju vyzvala, resp. jej syna na predloženie lekárskeho potvrdenia preukazujúceho zdravotnú nespôsobilosť žalobkyne zúčastniť sa na predmetnom pojednávaní, avšak takéto potvrdenie pobočke predložené nebolo.

4. Krajský súd poukázal na to, že predvolanie adresované žalobkyňi na ústne pojednávanie pred správnym orgánom prvého stupňa plánované na deň 01.04.2016 za účelom posúdenia zdravotného stavu žalobkyňi doručené nebolo. Žalovaná sama uviedla v písomnom vyjadrení, že predvolanie bolo podané na poštovú prepravu dňa 08.03.2016, doručované ako doporučená zásielka s doručenkou na adresu potvrdenú registrom obyvateľstva, t. j. Q. XXXX/XX C. J. a opakovane podané na poštovú prepravu dňa 09.03.2016 doručované ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“ s opakovaným doručením na tú istú adresu s tým, že na doručenke z tejto zásielky je vyznačené, že prvý pokus o doručenie zásielky žalobkyňi bol neúspešný a opakované doručenie sa bude konať dňa 11.03.2016. Dňa 14.03.2016 sa obe zásielky vrátili späť na pobočku s vyznačením „adresát neznámy“. Rovnaký výsledok malo aj doručovanie predvolania na adresu J. R. XXX, K., t.j. adresa prechodného pobytu žalobkyne uvedená na jej žiadosti s tým, že táto zásielka doručovaná „do vlastných rúk“ s opakovaným doručením sa vrátila pobočke dňa 23.03.2016 s vyznačením „adresát neznámy“. Z obsahu jednotlivých písomných podaní žalobkyne adresovaných krajskému súdu v tejto veci, ako aj z obsahu prednesu jej zástupcu na pojednávaní pred krajským súdom vyplynulo, že v danom čase sa žalobkyňa nezdržiavala v mieste svojho trvalého bydliska, ale zdržiavala sa u svojej dcéry na inej adrese, ktorá sa vzhľadom na zhoršený zdravotný stav žalobkyne v tom čase o ňu starala. Z obsahu písomného vyjadrenia žalovanej k správnej žalobe zároveň vyplynulo, že neúčast' žalobkyne na ústnom pojednávaní nariadenom na deň 01.04.2016 ospravedlnil jej syn e-mailom s tým, že následne bol prvostupňovým správnym orgánom vyzvaný na predloženie lekárskeho potvrdenia preukazujúceho zdravotnú nespôsobilosť žalobkyne zúčastniť sa na predmetnom pojednávaní, na ktorú výzvu nereagoval. Uvedená skutočnosť, že žalobkyňa sa nedostavila na označené ústne pojednávanie a svoju neúčast' náležitým spôsobom neospravedlnila predložením potvrdenia o nevyhovujúcom zdravotnom stave v lehote siedmich dní od doručenia e - mailu synovi žalobkyne dňa 22.04.2016, bola dôvodom pre zastavenie konania o nároku žalobkyne v zmysle § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z.

5. Krajský súd v danej súvislosti zdôraznil, že v tom čase syn žalobkyne nedisponoval písomným splnomocnením na jej zastupovanie v danej veci, ktoré by bolo predložené správnym orgánom a na základe ktorého by bol oprávnený komunikovať vo veci nároku žalobkyne na poskytnutie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu tak vyplýva, že odbor lekárskej posudkovej činnosti žiadal o zaslanie lekárskeho potvrdenia, ktoré by potvrdilo nevyhovujúci zdravotný stav žalobkyne, a to po opakovaných urgenciách aj dňa 22.04.2016 e-mailovou poštou, pričom bola zaslaná výzva na doručenie lekárskeho potvrdenia do 7 dní s poukazom na § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z., t.j. že v prípade nedoručenia potvrdenia o nevyhovujúcom zdravotnom stave poškodenej, bude konanie zastavené. Takáto komunikácia však bola vedená so synom žalobkyne, ktorý v tom čase nemal splnomocnenie na zastupovanie žalobkyne v tejto veci a nie priamo so žalobkyňou.

6. Z uvedeného pre krajský súd vyplynulo, že na predloženie lekárskeho potvrdenia o nevyhovujúcom zdravotnom stave žalobkyne nebola vyzývaná priamo žalobkyňa, ale osoba, ktorá v tom čase nebola oprávnená za žalobkyňu konať. Syn žalobkyne v tom čase nedisponoval plnomocnenstvom na zastupovanie svojej matky, preto vznikla oprávnená pochybnosť, či sa žalobkyňa dozvedela o nutnosti predložiť požadované lekárske potvrdenie, ako aj o tom, že v prípade, ak toto potvrdenie nepredloží, hrozí jej zastavenie konania o nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Vzhľadom na tieto skutočnosti krajský súd dospel k záveru o pochybení v procesnom postupe žalovanej, a to v procese dokazovania o oprávnenosti nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v súvislosti s pracovným úrazom, pretože žalobkyňi bolo doručované predvolanie na ústne pojednávanie plánované na deň 01.04.2016 na adresu, resp. adresy, na ktorých sa žalobkyňa v tom čase nezdržiavala s tým, že syn žalobkyne jej neúčast' na tomto ústnom pojednávaní ospravedlnil e-mailovou poštou. Prvostupňový správny orgán však s ním naďalej komunikoval, vyzýval ho na predloženie lekárskeho

správ a potvrdení o zdravotnom stave žalobkyne, a to aj napriek tomu, že v tom čase nedisponoval plnomocenstvom na zastupovanie svojej matky v konaní pred správnym orgánom. Postupom správnych orgánov tak došlo k podstatnému porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, ktorým v konečnom dôsledku bolo konanie zastavené bez toho, aby sa rozhodlo v merite veci o nároku žalobkyne.

7. Krajský súd ďalej uviedol, že si je vedomý sťaženej komunikácie so žalobkyňou, čo môže byť zapríčinené aj jej zhoršeným zdravotným stavom, a to aj vo vzťahu k jej aktuálnemu psychickému stavu. V žiadnom prípade to však nezbavuje správny orgán povinnosti komunikovať so žalobkyňou zákonom predpísaným spôsobom tak, aby sa jeho výzvy dostali do jej dispozičnej sféry a mohla na tieto skutočnosti reagovať. Pre takéto prípady existujú viaceré procesné prostriedky upravené zák. č. 461/2003 Z.z., ako napríklad ustanovenie opatrovníka, prípadne dôsledný postup podľa § 212 zák. č. 461/2003 Z.z.

8. O trovách konania krajský súd rozhodol v súlade s § 167 SSP tak, že náhradu trov konania účastníkom nepriznal, nakoľko v konaní úspešná žalobkyňa náhradu trov konania nežiadala a žalovanej náhrada trov konania nepatrí.

II.

Kasačná sťažnosť

9. Proti rozsudku krajského súdu podala žalovaná v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť s poukazom na § 440 ods. 1 písm. g) SSP. Uviedla v nej, že na základe rozsudku krajského súdu sp.zn. 6S/164/2013 bola povinná vykonať znalecké dokazovanie za účelom prehodnotenia bodového hodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia. Prvostupňový správny orgán preto v novom konaní oslovil znalca so žiadosťou o vypracovanie znaleckého posudku dňa 30.04.2015. Znalec následne niekoľkokrát vyzval žalobkyňu, aby sa zúčastnila osobného vyšetrenia zdravotného stavu, avšak táto na jeho výzvy nereagovala. Preto po márných pokusoch o vyšetrenie žalobkyne vrátil prvostupňovému správnenému orgánu jej spisovú dokumentáciu, na základe čoho prvostupňový správny orgán požiadal znalca o vypracovanie znaleckého posudku bez osobného vyšetrenia na základe zdravotnej dokumentácie. Následne dňa 10.02.2016 znalec prvostupňovému správnenému orgánu oznámil, že vypracovanie znaleckého posudku v predmetnej veci bez osobného vyšetrenia žalobkyne nie je možné, dôvodiac konkrétnymi odbornými a formálnymi chybami v jej zdravotnej dokumentácii.

10. Ministerstvo vnútra, register obyvateľov SR na základe žiadosti prvostupňového správneho orgánu oznámilo ako adresu trvalého pobytu žalobkyne adresu Q. XXXX/XX, J. - R. S.O.. Prvostupňový správny orgán na predmetnú adresu opakovane zaslal žalobkyni predvolanie na ústne pojednávanie za účelom posúdenia jej zdravotného stavu plánované na deň 01.04.2016, pričom oba pokusy o doručenie boli neúspešné a zásielky boli vrátené ako „adresát neznámy“. Na základe uvedeného prvostupňový správny orgán zaslal predvolanie na adresu prechodného pobytu uvedenú na žiadosti žalobkyne o úrazovú dávku, t.j. J. R. XXX, K., avšak ani táto zásielka nebola žalobkyňou prevzatá a bola vrátená s označením „adresát neznámy“. V nadväznosti na uvedené skutočnosti prvostupňový správny orgán rozhodnutím zo dňa 20.06.2016 konanie zastavil. Napriek tomu, že žalobkyňa predmetné rozhodnutie o zastavení konania neprevzala, podala proti nemu odvolanie, ktoré žalovaná napadnutým rozhodnutím zo dňa 31.10.2016 zamietla.

11. Pokiaľ krajský súd mal za to, že správny orgán mal so žalobkyňou komunikovať zákonom predpísaným spôsobom tak, aby sa jeho výzvy dostali do dispozičnej sféry žalobkyne, žalovaná vyjadrila presvedčenie, že uvedeným spôsobom konala. Prvostupňový správny orgán výzvy zaslal žalobkyni opakovane na adresu trvalého pobytu overenú v registri obyvateľov, ako aj na druhú známu adresu, avšak neúspešne, pričom nemal žiadne ďalšie prostriedky, ako zabezpečiť znalcom žiadanú nevyhnutnú účasť žalobkyne na posudzovaní jej zdravotného stavu. Žalovaná nedisponuje takými nástrojmi, ktoré by jej umožňovali zistiť, kde sa nachádza žalobkyňa, keď je jej pobyt odlišný od adresy vyplývajúcej z informačných systémov žalovanej a spisovej dokumentácie, pokiaľ žalobkyňa sama neoznámila adresu

aktuálneho pobytu. Podľa názoru žalovanej mala žalobkyňa možnosť prebrať poštu v mieste trvalého pobytu, a ak tak neurobila, a ani žalovanej neoznámila inú adresu, musí niesť následky svojho konania.

12. Žalovaná uviedla, že v predmetnom prípade dodržala všetky zákonné procesné postupy, pričom prejavila maximálnu snahu o uskutočnenie nezávislého posúdenia zdravotného stavu žalobkyne. Žalobkyňa vedela, že žalovaná je povinná v novom konaní doplniť dokazovanie ohľadom jej zdravotného stavu a napriek tomu na opakované výzvy znalca ani pobočky nereagovala, čo bolo podľa názoru žalovanej účelové. Podozrenie žalovanej potvrdzuje skutočnosť, že žalobkyňa sa o predvolaniach za účelom posudzovania jej zdravotného stavu doručovaných v mesiacoch máj 2015 až marec 2016 nemala podľa jej tvrdenia ako dozvedieť, ale o vydaní rozhodnutia zo dňa 20.06.2016 sa dozvedela a dokonca sa voči nemu v zákonnej lehote odvolala. Rovnako tak rozhodnutie zo dňa 31.10.2016 žalobkyňa neprevzala v odbernej lehote, aj keď jej bolo zaslané na adresu, ktorú v odvolacom konaní oznámila žalovanej prostredníctvom e-mailu zo dňa 24.11.2016, t.j. N. W. X, J.. Správnu žalobu voči nemu napriek tomu v zákonnej dvojmesačnej lehote podala. Konanie žalobkyne preto žalovaná považovala za špekulatívne a účelové, pretože v rovnakom čase preberala a reagovala len na ňou vybrané zásielky žalovanej.

13. Krajský súd v tejto súvislosti uviedol, že pre takéto prípady existujú viaceré procesné prostriedky, napríklad ustanovenie opatrovníka, avšak prvostupňový správny orgán dňa 01.08.2016 aplikujúc § 175 zák. č. 461/2003 Z.z. rozhodnutím č. XXXXX-XX/XXXX-KEM ustanovil žalobkyňu opatrovníka na účely obhajovania jej práv v rámci konania vo veci nároku na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia z dôvodu, že pobyt žalobkyne nebol známy. Žalobkyňa však voči rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka podala odvolanie, v ktorom namietala, že ustanovenie opatrovníka nie je potrebné „nakoľko som svojprávna, môžem konať samostatne a teda nepotrebujem ani zákonného zástupcu a môj pobyt je známy, nakoľko sa zdržiavam mimo trvalého bydliska.“ Ako svoju adresu uviedla Q. XX, J.. Predmetná adresa bola uvedená na obálke v časti, ktorá identifikuje odosielateľa. Žalovaná odvolaniu žalobkyne vyhovelá a napadnuté rozhodnutie o ustanovení opatrovníka zrušila.

14. Ku skutočnostiam o komunikácii žalovanej so synom žalobkyne, na ktoré poukazoval krajský súd, keď z napadnutého rozsudku vyplýva, že práve komunikácia so synom žalobkyne bola dôvodom na zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovanej, žalovaná uviedla, že komunikácia so synom žalobkyne nebola v predmetnej veci relevantná a nemala vplyv na výsledok konania. Sama žalobkyňa nereagovala na opakované predvolania a týmto svojím konaním znemožnila riadne zistenie skutkového stavu a samotné vydanie rozhodnutia vo veci. Žalobkyňa reagovala iba na vybrané zásielky, t.j. vydané rozhodnutia vo veci. Veďajšia komunikácia so synom žalobkyne na túto skutočnosť nemala vplyv, ale naopak svedčí o maximálnom úsilí zo strany žalovanej o vykonanie znaleckého dokazovania, ktoré bolo nevyhnutné vo veci vykonať, a ktoré nebolo možné vykonať bez prítomnosti žalobkyne.

15. Vychádzajúc z uvedeného je podľa názoru žalovanej jednoznačné, že aplikácia § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. a samotné rozhodnutie zo dňa 31.10.2016, sú dôvodné a zákonné. Zdôraznila, že žalobkyňa v predmetnej veci neposkytla potrebnú súčinnosť a svojím konaním zmarila vydanie rozhodnutia vo veci.

16. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalovaná navrhla, aby kasačný súd rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 10Sa/4/2017-74 zo dňa 24.06.2019 podľa § 462 ods. 1 SSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie ku kasačnej sťažnosti

17. Žalobkyňa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedla, že krajský súd rozhodol na základe správneho právneho posúdenia veci a zároveň sa stotožnila s tvrdením krajského súdu, že žalovaná nebola zbavená povinnosti komunikovať s ňou zákonom predpísaným spôsobom tak, aby sa jej výzvy dostali do dispozičnej sféry žalobkyne.

18. Žalovaná nevyužila korešpondenčnú adresu N. W. X, na ktorú mala adresovať žalobkyni korešpondenciu, nakoľko táto adresa je adresou, na ktorú jej je adresovaná všetka korešpondencia v dôchodkových záležitostiach ústredím žalovanej.

19. Do dispozičnej sféry žalobkyne sa preto korešpondencia nedostala, a to aj napriek tomu, že žalovaná vedela tretiu korešpondenčnú adresu, ale ju nevyužila, a preto musí niesť právne následky svojho konania. Žalovaná nevyužila všetky prostriedky, a to len preto, aby predmetné zásielky žalobkyni neboli doručené. Žalobkyňa by všetky zásielky prevzala, ak by boli poslané na správnu adresu, čo sa aj stalo, keď posledné rozhodnutie prevzala na adrese N. W. X, J..

20. Žalobkyňa zároveň požiadala, aby bola predmetná vec riešená inou pobočkou žalovanej, nakoľko predmetná pobočka žalovanej v Košiciach je v tejto veci zaujatá.

21. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky potvrdil rozsudok krajského súdu a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie.

IV.

Posúdenie veci kasačným súdom

22. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) postupom podľa § 452 ods. 1 SSP v spojení s § 439 SSP preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a po zistení, že kasačnú sťažnosť podala sťažovateľka včas (§ 443 ods. 2 písm. a/ SSP), preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a jednohlasne (§ 464 v spojení s § 139 ods. 4 SSP) dospel k záveru, že kasačnej sťažnosti nemožno priznať úspech.

23. Kasačný súd rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu SR. Rozsudok bol verejne vyhlásený 25. novembra 2020 (§ 137 ods. 4 SSP v spojení s § 452 ods. 1 SSP).

24. Podľa § 454 SSP na rozhodnutie kasačného súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti napadnutého rozhodnutia krajského súdu.

25. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

26. Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovanej, ktorým ako odvolací orgán zmenila výrok prvostupňového rozhodnutia Sociálnej poisťovne, pobočka Košice tak, že vypustila slová „§ 194 ods.1 písm. a)“ a za slová „§ 194 ods. 4“ vložila slová „a § 99“, a v ostatnom odvolanie žalobkyne zamietla a prvostupňové rozhodnutie potvrdila. Prvostupňovým rozhodnutím Sociálna poisťovňa, pobočka Košice podľa § 194 ods. 1 písm. a) a § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. zastavila konanie vo veci nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 30.09.2008.

27. Podľa § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. konanie sa zastaví aj vtedy, ak sa účastník konania v lehote určenej organizačnou zložkou sociálnej poisťovne nepodrobil vyšetreniu zdravotného stavu potrebného na rozhodnutie o nároku na dávku a nároku na výplatu dávky.

28. Úlohou správneho súdu bolo posúdiť, či v predmetnej veci boli splnené zákonné podmienky v zmysle cit. ustanovenia § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z., za existencie ktorých je možné konanie zastaviť.

29. V konaní bola spornou otázkou postupu žalovanej pri vydávaní rozhodnutia o zastavení konania vo veci nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, keď krajský súd mal za to, že

žalovaná nevyvinula dostatočnú snahu o komunikáciu so žalobkyňou tak, aby sa jej výzvy dostali do dispozičnej sféry žalobkyne a táto mohla na tieto reagovať. Zároveň krajský súd vytýkal žalovanej, že pri svojom postupe komunikovala so synom žalobkyne, aj keď nebol na zastupovanie žalobkyne oprávnený.

30. Kasačný súd nepopiera, že žalovaná vyvinula značnú snahu o komunikáciu so žalobkyňou a náležité zistenie skutkového stavu. Za účelom vykonania znaleckého dokazovania v zmysle rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6S/164/2013 zo dňa 15.01.2015 žalovaná opakovane zisťovala adresu trvalého pobytu žalobkyne dopytom na Register obyvateľov SR, pričom zároveň žalobkyňu na účely obhajovania jej práv rozhodnutím č. XXXXX-XX/XXXX-KEM zo dňa 01.08.2016 ustanovila opatrovníka z dôvodu neznámeho pobytu, rozhodnutie, ktoré na základe odvolania žalobkyne bolo zrušené.

31. Z administratívneho spisu žalovanej vyplýva, že doručovala zásielky žalobkyňu na adresu trvalého pobytu uvedenú jednak Registrom obyvateľov SR a jednak žalobkyňou v odvolaní proti rozhodnutiu o ustanovení opatrovníka. Rovnako tak žalovaná doručovala na adresu J.. R. XXX, K., t.j. adresu pobytu žalobkyne uvedenú na jej žiadosti. Avšak všetky pokusy o doručenie žalobkyňu na uvedené adresy zostali neúspešné. Žalobkyňa až na opakované urgencie prostredníctvom e-mailu dňa 24.11.2016 oznámila svoju adresu na doručovanie N. W. X, J., na ktorej však následne najskôr zásielku obsahujúcu napadnuté rozhodnutie žalovanej neprebrala.

32. Kasačný súd zároveň z administratívneho spisu žalovanej zistil, že disponovala adresou žalobkyne N. W. X, J. už počas administratívneho konania a napriek tomu aj s poukazom na nevyhnutnosť komunikácie so žalobkyňou a opätovných márných pokusoch o doručovanie na ostatné dve známe adresy, sa nepokúsila doručiť písomnosti na túto tretiu známu adresu žalobkyne. Predmetná adresa bola uvedená ako adresa žalobkyne na liste adresovanom ošetrojúcej lekáreke žalobkyne zo dňa 28.01.2016, tvoriacom prílohu znaleckého úkonu č. 06/2016 zo dňa 10.02.2016 znalca A. K. X. A., N., F., znalecká organizácia psychiatrická, spol. s r.o., ktorý je súčasťou administratívneho spisu žalovanej.

33. K tvrdeniam krajského súdu, že skutočnosť, že žalobkyňa sa nedostavila na ústne pojednávanie dňa 01.04.2016 a svoju neúčast' neospravedlnila predložením potvrdenia o nevyhovujúcom zdravotnom stave v lehote siedmich dní od doručenia e-mailu synovi žalobkyne, bola dôvodom pre zastavenie konania o nároku žalobkyne v zmysle § 194 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z.z. - kasačný súd uvádza, že z rozhodnutí žalovanej vyplýva, že dôvodom zastavenia konania o nároku žalobkyne na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia v dôsledku pracovného úrazu zo dňa 30.09.2008, bola neúčast' žalobkyne na znaleckom posúdení jej zdravotného stavu aj napriek snahe žalovanej o posúdenie jej zdravotného stavu.

34. Je nespornou skutočnosťou, že žalovaná vyvinula značné úsilie o vykonanie znaleckého dokazovania, avšak kasačný súd zastáva názor, že bolo nevyhnutné využiť všetky možnosti o úspešné predvolanie žalobkyne na deň 01.04.2016 a predvolať ju aj z adresy N. W. X, J., ktorá bola žalovanej známa zo znaleckého úkonu zo dňa 10.02.2016. Kasačný súd má za to, že až neúspešným pokusom o predvolanie žalobkyne aj z tejto žalovanej známej adresy, by boli vyčerpané možnosti žalovanej o predvolanie žalobkyne, a to aj s poukazom na rozhodnutie o ustanovení opatrovníka v predmetnej veci a jeho následné zrušenie z dôvodu odvolania žalobkyne.

35. Vzhľadom na uvedené dôvody považoval kasačný súd rozhodnutie krajského súdu za vecne správne a preto kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

36. Podľa § 180 ods. 5 zák. č. 461/2003 Z.z. na žiadosť účastníka konania alebo s jeho súhlasom môže miestne príslušná pobočka podľa odseku 1 písm. c) postúpiť vec na vybavenie inej pobočke, ak s tým súhlasia ostatní účastníci konania a pobočka, ktorej sa má vec postúpiť.

37. K žiadosti žalobkyne, aby bola predmetná vec riešená inou pobočkou žalovanej, kasačný súd uvádza, že nemá právomoc rozhodovať o odňatí veci prvostupňovému orgánu žalovanej a jej pridelení inému prvostupňovému správnenému orgánu, a preto sa touto žiadosťou žalobkyne nezaoberal.

38. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 v spojení s § 167 SSP tak, že úspešnej žalobkyni ich náhradu nepriznal, nakoľko v rámci tohto konania jej žiadne trovy nevznikli.

39. Tento rozsudok kasačného súdu bol prijatý pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.